

Valtuustoaloite perhe-/lapsirahasta

Kunnanhallitus 06.04.2020 § 93

66/00.02.00/2020 [Valtuustoaloite perhe-/lapsirahasta]

Kunnanvaltuusto 10.12.2018 § 75

Valtuutettu Ritva Simonen jätti kokouksessa seuraavan sisältöisen valtuustoaloitteen:

"Tohmajärven kunta on noussut otsikoihin koulurakennusten ja päiväkotihankkeiden johdosta kiitettävästi.

Tohmajärven perussuomalaiset valtuustoryhmä on huolestunut laskeneesta syntyvyydestä. Monissa Suomen kunnissa on otettu käyttöön paljon mediassa esillä ollut perheraha/lapsiraha".

Valtuustoryhmämme esittää aloitteessaan otettavaksi käyttöön Tohmajärven kunnassa kirjoilla olevalle perheelle, johon syntyy lapsi tohmajärveläiseksi, nk. perherahan.

Perheraha suuruus 1.000 euroa (tuhat)/syntynyt lapsi.

Perherahan käyttöön ajankohta toivotaan vuosikymmenen vaihtuessa eli vuoden 2020 alusta. "

Valtuustoaloitteen on Ritva Simosen lisäksi allekirjoittanut Vesa Väistö.

Päätös: Valtuusto ottaa aloitteen vastaan ja antaa sen edelleen kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Kunnanhallitus 21.01.2019 § 15

Kunnassa on hyväksytty aiemmin valtuustoaloite, jonka perusteella Suomen 100-vuotisjuhlavuonna syntyneille lapsille lahjoitettiin 100 euroa ja vuodesta 2018 alkaen kunakin vuonna syntyville lapsille 50 euroa.

asian valmistelijat: kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus käy lähetekeskustelun, miltä pohjalta aloitevastausta ryhdytään valmistelemaan.

- Merkitään, että kunnanhallitus kävi aloitteen johdosta keskustelun jossa todettiin, että aloitteen valmistelun kehitystyössä tulisi huomioida aineettomien palvelujen, esim. kotiavun tarjoaminen lapsiperheille.

Kokouksessa esittelijä teki keskustelun jälkeen seuraavan sisältöisen päätösehdotuksen:

Päätösehdotus: Annetaan aloitteen kehittäminen/jatkotyöstäminen helmikuussa työnsä aloittavan uuden kehittämisspäällikön valmisteltavaksi keskustelussa esille tulleet seikat huomioiden.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti esittelijän kokouksessa tekemän päätösehdotuksen.

Kunnanhallitus 23.09.2019 § 223

Tohmajärven Perussuomalaisten valtuustoryhmä on perustellusti kiinnittänyt huomiota Tohmajärven kunnan alenneeseen syntyvyyteen. Kun tarkastellaan Tohmajärven kunnan alueen syntyvyyttä pidemmällä aikavälillä, voidaan havaita, että syntyvyys on lähtenyt jyrkkään laskuun 1990-luvun alkupuolelta alkaen. Tutkimuksissa on todettu, että syntyvyys alenee talouskriiseissä, joka varmasti selittää osaltaan tuolloin alkanutta tilannetta. Vuonna 2007 alkanut finanssikriisi näkyy selvästi myös 2000-luvun syntyvyydessä. Tilastoja tarkastelemalla voidaan kuitenkin todeta, että syntyvyyden lasku on 2000-luvun aikana tasoittunut, vaikka vuosikohtaista vaihtelua on havaittavissa.

Suomen 100-vuotisjuhlavuonna Tohmajärven kunta lahjoitti 100 euron suuruisen vauvarahan vuonna 2017 syntyneille vauvoille ja vuodesta 2018 alkaen vauvarahan suuruus on ollut 50 euroa. Lisäksi edellisenä vuonna syntyneiden perheille on järjestetty aina alkuvuodesta tilaisuus, jossa vauvaraha on jaettu kakkukahvien merkeissä, ja perheille on järjestetty muuta ohjelmaa yhteistyössä Keski-Karjalan musiikkiopiston kanssa. Tilaisuuksiin on osallistunut iso osa vauvaperheitä, vaikka muistamisen suuruus onkin enemmän symbolinen.

YLE selvitti syyskuussa 2019 Pohjois-Karjalan kuntien osalta vauvarahakäytänteitä. Selvityksen mukaan kuntien muistamiskäytänteet ovat hyvin vaihtelevat. Juuka muistaa lapsiperheitä 1 000 euron suuruisella vauvarahalla, Rääkkylä 500 euron, Nurmes 400 euron ja Valtimo 300 euron suuruisella rahakuorella. Kiteen kaupunki

lahjoittaa lahjakortin vauvamuskariin tai vauvauintiin. Kontiolahti ja Liperi eivät ole nähneet muistamisia tarpeellisia ja Joensuun kaupungissa asiaa käsitellään parhaillaan valtuustoaloitteen merkeissä.

Pohjois-Karjalan kuntien kokemusten perusteella vauvarahalla ei ole havaittu olevan suoria vaikutuksia syntyvyyteen. Vauvaraha kuvastaa kuitenkin kunnan lapsiystävällisyyttä ja sitouttaa paremmin jo nykyisin kunnassa asuvia perheitä.

Kunnat käyttävät myös muunlaisia tukimuotoja lapsiperheiden tukemiseksi. Esimerkiksi Juuassa vauvarahan ohella tuetaan lasten harrastuksia erillisen tukirahaston kautta. Kunnanhallitus on keskustelussaan nostanut yhdeksi potentiaalisesti tukimuodoksi kotiavun tarjoamisen lapsiperheille. Siun Sote tarjoaa lakisääteistä lapsiperheiden kotipalvelua, jonka avulla tuetaan perheen omien voimavarojen vahvistumista ja arjessa selviytymistä määräaikaaisesti, tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti. Lisäksi Siun Soten kautta voi saada lapsiperheiden kotipalvelun palvelusetelin tilapäiseen tai säännölliseen tarpeeseen, jolla tarvittavaa palvelua voi ostaa palvelusetelituottajilta.

Kunta voi halutessaan toteuttaa vapaaehtoista, matalan kynnyksen kotiaputoimintaa lapsiperheille, jonka kautta tuotetaan ostopalveluna kodinhoitoon ja lastenhoitoon liittyviä palveluita. Asiaa voidaan selvittää edelleen yhteistyössä Siun Soten ja esimerkiksi Mannerheimin lastensuojeluliiton kanssa, jotka tuottavat vastaavia palveluita. Mikäli tuettavaa kotiaputoimintaa lähdetään kokeilemaan, tulee siihen varata riittävä määräraha vuodelle 2020 sekä laatia myöntämisen kriteeristöt.

Koska vauvarahan suuruudella ei ole koettu olevan suoraa merkitystä syntyvyyteen, ei vauvarahan korottaminen 1 000 euroon ole siltä osin perusteltua. Vauvarahan kautta voidaan kuitenkin vahvistaa kunnan imagoa lapsiystävällisenä kuntana, joten sen korottaminen nykyisestä tasosta voisi olla perusteltua. Lapsiperheiden tukemista voitaisiin laajentaa vauvarahasta koskemaan laajempaa ikäpolvea ja tarjota tukea esimerkiksi lasten harrastustoiminnan aktivointiin erillisen määrärahan kautta.

asian valmistelijat: kehittämispäällikkö

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että nykyistä vauvarahakäytäntöä jatketaan. Kunta lahjoittaa 50 euron suuruisen vauvarahan sekä järjestää vauvaperheille yhteiset rotinat. Kunnanhallitus keskustelee mahdollisesta määrärahasta lasten harrastustoiminnan tukemiseksi tai lapsiperheiden kotiapupalveluiden tuottamiseksi.

Kokouksessa keskustelun aikana Marja Sormunen esitti, että vauvarahaa maksetaan 100 €/vauva, mutta koska esitystä ei kannatettu, se raukesi.

Kokouksessa esittelijä tarkensi esitystään seuraavasti:

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää esittää vastauksena aloitteeseen kunnanvaltuustolle, että nykyistä vauvarahakäytäntöä jatketaan. Kunta lahjoittaa 50 euron suuruisen vauvarahan sekä järjestää vauvaperheille yhteiset rotinat. Samalla kunnanhallitus esittää, että valtuusto toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti esittelijän kokouksessa tekemän tarkennetun päätösehdotuksen.

Kunnanvaltuusto 30.09.2019 § 65

Kvalt 30.09.2019

Esityslistan asia n:o 8.

Kokouksessa valtuutettu **Ritva Simonen teki vastaesityksen**, että

"Tohmajärven kunta lahjoittaa 300 euron suuruisen vauva-/perherahan vuoden 2020 alusta alkaen perheelle, johon syntyy lapsi tohmajärveläiseksi. Eli Tohmajärvellä kirjoilla olevalle perheelle. Tämän päätöksen ratkaisun jälkeen valtuusto voi todeta asian loppuun käsitellyksi."

Ritva Simosen esitys kokonaisuudessaan on **pöytäkirjan oheismateriaalina** (0 01 016)

Puheenvuoron asiassa käyttivät valtuutetut Arne Laasonen, Vesa Väistö, Pauli Hakkarainen, Mika Piironen, Tero Nenonen, Hannu Hämäläinen, Teuvo Karjalainen.

Vesa Väistö kannatti Ritva Simosen kokouksessa tekemää vastaesitystä.

Puheenjohtaja esitti pidettäväksi 7 minuutin tauon.

Valtuusto hyväksyi yksimielisesti pidettäväksi 7 minuutin tauon.

- Neuvottelutauon jälkeen puheenjohtaja totesi, että kaikki valtuutetut ovat paikalla eikä nimenhuutoa tarvitse pitää ja kokous jatkuu.

Mika Piironen teki vastaesityksen, että

"250 euron summa sijoitetaan perhetyöntekijän palkkaamiseen korotettuna 400 euroon, joka vastaa noin yhden perhetyöntekijän puolikkaaseen työpanokseen."

Vilho Mikkonen kannatti Mika Piironen vastaesitystä.

- Merkitään, että kunnanjohtaja käytti myös asiassa puheenvuoron.

Hannu Hämäläinen teki asian käsittelyn siirtoesityksen.

Teuvo Karjalainen ja Tommi Pesonen kannattivat Hannu Hämäläisen tekemää siirtoesitystä.

Mika Piironen ilmoitti vetävänsä pois kokouksessa tekemänsä vastaesityksen.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi Hannu Hämäläinen tehneen kunnanhallituksen esityksestä poikkeavan kannatetun asian käsittelyn siirtoesityksen, joten on suoritettava äänestys.

Äänestysesitys oli seuraava:

Ne, jotka kannattavat kunnanhallituksen päätösehdotusta, äänestävät "jaa", ja ne, jotka kannattavat Hannu Hämäläisen asian käsittelyn siirtoesitystä, äänestävät "ei".

Äänestys suoritetaan nimenhuudolla.

Valtuusto hyväksyi yksimielisesti äänestysesityksen ja äänestystavan.

Äänestyksen tulos:

Äänestyksessä annettiin 11 "jaa"-ääntä

15 "ei"-ääntä

Äänestysluettelo on **pöytäkirjan liitteenä n:o 12.**

Päätös: Puheenjohtaja totesi äänestyksen tuloksena 11 "jaa"-ääntä, 15 "ei"-ääntä, valtuuston hyväksyneen Hannu Hämäläisen asian käsittelyn siirtoesityksen. Asia palautetaan kunnanhallitukselle uudelleen valmisteluun.

Kunnanhallitus 06.04.2020

Karelia-ammattikorkeakoulun 30 sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijat tekivät hyvinvoinnin, terveyden ja työkyvyn edistämisen harjoittelun Tohmajärven kunnassa tammikuun 2020 lopussa. Harjoittelussa yksi tiimi keskittyi haastattelemaan eri kohderyhmiä kotiapupalveluiden tarpeen osalta. Lisäksi tiimi veti iltapäivällä työpajan, jossa asioihin perehdyttiin syvällisemmin. Päivän yhteenvetona todettiin, että tämänkaltaisille palveluille on tarvetta eri kohderyhmissä, mutta palvelun toteuttamisen malli ja siitä syntyvien kustannusten kattaminen tulisi suunnitella tarkemmin. Oppilaitoksen raportti harjoittelun tuloksista saadaan kunnan käyttöön myöhemmin, joka toimii hyvänä pohjana toiminnan tarkemmalle suunnittelulle. Näin ollen kotiapupalveluiden tuottaminen lapsiperheille ja muille kohderyhmille etenee myöhemmässä vaiheessa omaa reittiään ja se eriytetään lapsiraha-aloitteen käsittelystä.

Kuntien tulee ilmoittaa maksamansa etuudet tulorekisteriin 1.1.2021 alkaen. Tällaisiin etuuksiin katsotaan mukaan kuuluvaksi myös vauvaraha. Talousarvion mukainen vahvistettu vauvarahan suuruus Tohmajärvellä on ollut 50 euroa. Koska etuuden arvo on rahallisesti hyvin pieni ja sen työllistävä vaikutus tulorekisteriin ilmoittamisen osalta on suuri, olisi etuus järkevää muuttaa lahjakortiksi, jonka kohteen päättää lahjoittaja, jolloin tulorekisteriin ilmoittamiselta vältytään. Jos lahjoituksen saaja päättää kohteen, on lahjoitus veronalaista tuloa, joka on ilmoitettava tulorekisteriin.

Keski-Karjalan musiikkiopiston kautta on mahdollisuus osallistua vauvamuskaritoimintaan ja Tohmajärven kansalaisopisto on järjestänyt muun muassa vauvojen ja taaperoiden värikylpyjä. Vauvaraha eli lahjakortti voitaisiin kohdentaa edellä mainittuihin toimintoihin, jotka vahvistavat lapsen kokonaisvaltaista kehitystä, mutta tarjoavat samalla myös tukea arjessa jaksamiseen vanhemmille.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että vauvaraha muutetaan 1.1.2021 alkaen 50 euron suuruiseksi lahjakortiksi, joka kohdennetaan Keski-Karjalan musiikkiopiston tai Tohmajärven kansalaisopiston vauvoihin/taaperoihin kohdentuvaan toimintaan, ja että kunnanvaltuusto toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Kunnanhallitus kävi asiasta laajan keskustelun. Keskustelussa katsottiin, että summa tulisi nostaa 100 euroon ja että rahaa pitäisi voida käyttää muuhunkin kuin musiikkiopiston tai kansalaisopiston kurssimaksuihin.

Mikko Löppönen esitti, että asia palautetaan kunnanhallitukselle vielä jatkovalmisteluun. Jatkovalmistelussa tulee varmistaa, että tuki voidaan myöntää ilman veroseuraamuksia.

Marko Manninen ja Marketta Sairanen kannattivat asian palauttamista jatkovalmisteluun.

Päätös

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti palauttaa asian jatkovalmisteluun. Asia tuodaan uudelleen kunnanhallituksen päätettäväksi seuraavaan kokoukseen 20.4.2020.
